

Cijfers en activiteiten 2016 Child Focus Seksuele uitbuiting van minderjarigen

SEKSUELE UITBUITING VAN MINDERJARIGEN

Sinds 2014 richt Child Focus zich voornamelijk op volgende vormen van seksuele uitbuiting van kinderen: kinder- en jongerenprostitutie, de aanmaak, verspreiding, en het bezit van beelden van seksueel misbruik van kinderen (kinderpornografie) en alle vormen van online seksuele uitbuiting. In 2016 heeft Child Focus zich op beleids- en operationeel vlak vooral gericht op het bestrijden van online beelden van seksueel misbruik van kinderen, en kinderprostitutie, meer bepaald op het fenomeen van tienerpooiers.

Zowel op preventief als operationeel vlak werd daarnaast ook ten volle ingezet op de bestrijding van online seksuele uitbuiting, meer bepaald de fenomenen grooming, sextortion en problematische sexting. Er werd dit jaar verder gewerkt aan het verder uitbouwen van expertise in deze materies en aan visibiliteit opdat burgers, hulpverleningsinstanties en zelfs de overheid Child Focus “vinden” indien ze geconfronteerd worden met deze fenomenen. Met succes, want het aantal meldingen omtrent elk van deze fenomenen stijgt gestaag.

Kinder- en jongerenprostitutie: duidelijke link met weglopen

In 2016 kreeg Child Focus 60 meldingen over kinderprostitutie binnen. In 2015 waren dat er slechts 35. Child Focus zette in 2016 verder in op visibiliteit omtrent haar expertise binnen dit fenomeen en beoogde bijgevolg een verhoging van het aantal gevallen dat ons gemeld wordt, deze doelstelling is dus zeker bereikt.

Het ging om 17 effectieve dossiers van kinderprostitutie en om 43 dossiers waar er een sterk vermoeden aanwezig was. Het is belangrijk hierbij op te merken dat Child Focus zelden een dossier kan kwalificeren als “effectief”, omdat we meestal niet op de hoogte worden gebracht van de uitkomst van het gerechtelijk onderzoek. Hierdoor zien we sterke vermoedens dus vaak niet officieel bevestigd. In het overgrote deel van de gevallen ging het om slachtoffers tussen de 15 en 18 jaar oud. In meer dan 80% van de gevallen gaat het om een vrouwelijk slachtoffer. In 41 gevallen bestond een link tussen het aspect prostitutie en een weglooptdossier. Het is inderdaad zo dat de overgrote meerderheid van prostitutiedossiers bij Child Focus binnenkomen omdat het slachtoffer in kwestie weggelopen was. Hieruit blijkt uiteraard opnieuw dat Child Focus zowel bij het grote publiek als bij praktici best gekend blijft in zaken van verdwijningen van minderjarigen.

Child Focus ging verder ook in 2016 onverstoort verder met de strijd tegen dat ene fenomeen dat vooralsnog het beste voorbeeld is van dossiers waarin vaak een link tussen verdwijningen en seksuele uitbuiting bestaat, nl. het fenomeen van de tienerpooiers.

Tienerpooiers: aantal dossiers verdubbeld

In 2014 kwamen voor het eerst meer meldingen rond het fenomeen dat toen nog “loverboys” werd genoemd binnen. Sinds 2015 spreken we over tienerpooiers, omdat onderzoek van Child Focus uitwees dat deze term de lading beter dekt. Tienerpooiers zijn mensenhandelaars die tieners afhankelijk van hen maken om hen vervolgens – via misleiding, dwang, fysiek en psychisch geweld en/of misbruik van kwetsbaarheid – uit te buiten in de prostitutie. Child Focus voerde in 2015 een baanbrekend onderzoek naar dit fenomeen, en concludeerde dat het een fenomeen in opmars is, waar dringend oplossingen moeten worden gevonden. De aanpak van het fenomeen was een prioriteit voor Child Focus en haar partners in 2016.

De meerderheid van onze dossiers ‘prostitutie van minderjarigen’

In 2015 kreeg Child Focus 15 meldingen over slachtoffers tienerpooiers. In 2016 waren dat er al 37. Dit betekent dus dat er in de meerderheid van onze 60 prostitutiedossiers een tienerpooier-aspect bestaat.

Van die 37 dossier, werden er 8 gelabeld als effectief. Ook hier geldt uiteraard de opmerking dat Child Focus vaak geen bevestiging of verdere info krijgt van politie of gerecht nadat een dossier aan hen is doorgegeven. Daarbij moet gezegd dat Child Focus een dossier ook pas als een tienerpooier-dossier beschouwt als het vermoeden ernstig genoeg is. Uitzonderlijk wordt een dossier als tienerpooier-dossier opgevolgd als het gaat om een “risico-geval”, zijnde bij meldingen over potentiële toekomstige slachtoffers die in nauw contact staan met gekende slachtoffers. Het is namelijk zo dat nieuwe slachtoffers vaak via andere slachtoffers in contact worden gebracht met een tienerpooier. De leeftijden van de slachtoffers varieerden tussen 13 en 19. De meeste slachtoffers waren 15 (8) en alle slachtoffers waren meisjes. Dit ligt geheel in de lijn met de cijfers van 2015.

Brood op de plank

De gespecialiseerde consultants van Child Focus proberen in deze dossiers om er zich van te verzekeren dat de slachtoffers in veiligheid zijn, en zo snel mogelijk op de juiste plaats terecht komen om de gepaste hulp te krijgen. Child Focus heeft echter nog veel brood op de plank om samen met politie, justitie, gespecialiseerde hulpverlening, etc., zowel op gebied van preventie, justitiële aanpak, als specifieke hulpverlening, aan dit fenomeen het hoofd te kunnen bieden.

Beelden van seksueel misbruik van kinderen (kinderpornografie): daling meldingen

www.stopchildporno.be is het online burgerlijk meldpunt van Child Focus waar burgers beelden van seksueel misbruik van minderjarigen die ze online zijn tegengekomen kunnen melden. Dit gebeurt via een meldingsformulier op de website, dat indien gewenst volledig anoniem kan worden ingevuld. Child Focus ontving in 2016 781 meldingen, wat een daling is in vergelijking met 2015 (1 358 meldingen). Deze daling valt wellicht te verklaren door het feit dat er in 2016 geen specifieke aandacht op het meldpunt werd gevestigd, bijvoorbeeld door een publieke campagne zoals in 2015. Child Focus heeft dit bewust niet gedaan, gezien er grote veranderingen op til zijn.

Nieuwe wet geeft Child Focus toelating om meldingen te analyseren

Zo was het beleidswerk van Child Focus in 2016 er op gericht om het burgerlijk meldpunt volwaardig operationeel te maken. Child Focus wil deze meldingen nl. zelf behandelen (tot op heden werden deze, zonder verder analyse, rechtstreeks overgemaakt aan de Federale Politie) en uitzoeken of het ten eerste effectief om kinderpornografie gaat, en zo ja, vanwaar deze beelden komen. Op deze manier kunnen alle meldingen onverwijld worden doorgestuurd naar de Federale Politie, er waarschijnlijk moeten er slechts enkele tientallen verder worden onderzocht, zijnde de beelden die op Belgische sites staan. De overige meldingen zouden door Child Focus naar het land van herkomst kunnen worden doorgestuurd. Child Focus is nl. lid van een internationaal netwerk van burgerlijke meldpunten uit 52 landen van de wereld, "INHOPE" genaamd. Binnen dit netwerk wisselen de leden informatie, expertise en meldingen met elkaar uit. Het einddoel van deze samenwerking is dat de beelden overal ter wereld zo snel mogelijk van het internet worden gehaald. Zo wordt het slachtoffer niet telkens opnieuw slachtoffer van seksueel misbruik elke keer iemand de beelden bekijkt.

In afwachting van de goedkeuring van een samenwerkingsakkoord

Child focus heeft in 2016 opnieuw grote vooruitgang kunnen boeken in deze titanenstrijd. Zo werd in mei een wet aangenomen die Child Focus toelaat om deze taken op te nemen en ervoor te zorgen dat België niet meer achterop hinkt op de rest van Europa. Child Focus heeft zich ook in 2016 volledig op deze nieuwe activiteiten voorbereid, en staat klaar om hier in 2017 mee te beginnen, van zodra het samenwerkingsakkoord met politie en justitie worden goedgekeurd.

Kijken is strafbaar

Verder kreeg Child Focus in 2016 via de 116 000 hotline 22 dossiers in verband met kinderporno binnen. In de meeste gevallen betrof het een partner, kennis of familielid van een persoon bij wie men kinderporno heeft aangetroffen op de computer, of van wie men vermoedt dat hij of zij naar kinderporno kijkt. De beller contacteert dan Child Focus om zijn of haar bezorgdheid te uiten of verder advies te vragen over te ondernemen stappen. Child Focus ziet het als haar taak om in dergelijke dossiers de betrokken beller te doen begrijpen dat het bekijken of het verzamelen van kinderporno een ernstig misdrijf is, gezien achter elk beeld een zwaar misbruikt kind schuilgaat en men door het bekijken van die beelden het kind telkens opnieuw

misbruikt. Child Focus wil daarmee bijdragen tot een verandering in de mentaliteit van de gehele samenleving, waar nog al te veel de idee heerst dat “enkel kijken toch zo erg niet is zolang men zelf geen kinderen misbruikt!”. Child Focus adviseert bij dergelijke meldingen dan ook stevast aan de beller om naar de politie te stappen, en we ondernemen zelf stappen als dit niet gebeurt.

De slachtoffers een stem geven

Child Focus heeft zich tenslotte ook 4 keer burgerlijke partij gesteld in zaken van kinderpornografie. Onze advocaten zetten zich uitermate in om de vaak tientallen, soms honderdtallen ongeïdentificeerde slachtoffers, die in collecties van kinderpornografie bij bepaalde daders worden aangetroffen, een stem te geven. Anderzijds wil Child Focus op die manier het algemene publiek sensibiliseren over de ernst van het fenomeen. Bovendien heeft Child Focus zich in 2016 4 malen burgerlijke partij gesteld in zaken van tienerpooiers, waarvan meerdere slachtoffers effectieve dossiers bij Child Focus uitmaakten.

Kindersekstoerisme: onmisbare samenwerking

Kindersekstoerisme is een vorm van seksuele uitbuiting van een kind, waarbij het individu, op reis in het buitenland, seksuele betrekkingen heeft met een kind, vaak tegen betaling of een andere vorm van vergoeding.

We kregen in 2016 alleen maar 1 melding van kinderekstoerisme. Niettemin blijft Child Focus actief binnen de werkgroep “Stop kinderprostitutie”, die gecoördineerd wordt door ECPAT België (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for sexual purposes). Ook andere actoren zoals de Federale Politie, de NMBS, de FOD Buitenlandse Zaken en de Dienst Strafrechtelijk Beleid zijn lid van deze werkgroep. Via deze werkgroep ondersteunt Child Focus onder meer gezamenlijke sensibiliseringscampagnes.

VEILIGHEID OP HET INTERNET

Onze hulplijn voor een veiliger internet heeft de wind in de rug

Child Focus fungeert ook als hulplijn voor iedereen die een vraag of probleem heeft i.v.m. het gebruik van het internet door minderjarigen. De hulplijn kan bereikt worden via ons noodnummer 116 000. De gespecialiseerde consultants van Child Focus luisteren naar de vragen en zoeken naar een oplossing, bieden een luisterend oor of geven advies.

In 2016 heeft Child Focus 371 “thematische” dossiers geopend over zogenaamde “e-safety” of online veiligheid. Met thematische dossiers wordt bedoeld : een dossier over 1 bepaald e-safety thema, zijnde het onderwerp van het probleem of de vraag over veilig internet. In sommige dossiers raakten vragen of problemen die aan Child Focus gemeld werden aan meerdere e-safety thema’s tegelijk. Deze 371 dossiers betreffen een aanzienlijke stijging t.o.v. 2015, toen we 240 helpline-dossiers behandelden. De stijging kan verklaard worden door een grotere visibiliteit van onze hulplijn en het actief inzetten op het bereiken van jongeren, maar ook uiteraard door het feit dat meer en meer sociale media opduiken, en het gebruik daarvan bij jongeren enkel in stijgende lijn gaat.

Het blijven voornamelijk ouders die vragen of problemen melden via de helpline (in 51% van alle dossiers), terwijl het slechts in 10% van de dossiers de betrokken minderjarige zelf is die een melding doet. Het aantal kinderen en jongeren dat contact opnam met onze hulplijn ligt in de lijn van vorig jaar. We blijven ons inzetten om meer jongeren aan te sporen contact met ons op te nemen. We zien ook dat scholen zelf de weg naar Child Focus beter beginnen vinden bij concrete problemen, iets waar we ook in de komende jaren verder blijven aan werken.

Online aantastingen van de seksuele integriteit van kinderen: 67% van de helpline dossiers

Van de 371 thematische dossiers hadden er 249, zijnde dus 67%, te maken met de (mogelijke) aantasting van de seksuele integriteit van kinderen. Het kan hierbij gaan om grooming (48 dossiers), sexting (128 dossiers), sextortion (41 dossiers) of een andere vorm van online seksuele intimidatie (32 dossiers). Een voorbeeld van seksuele intimidatie is het ongevraagd ontvangen van een naaktfoto van een volwassene door een minderjarige. Op grooming, sexting en sextortion wordt dieper ingegaan.

Grooming: vaak adolescenten jonger dan 15 jaar

Er werden 48 dossiers over online grooming geopend, wat een stijging betekent t.o.v. de 31 dossiers van vorig jaar. Bij online grooming wordt een minderjarige door een volwassene doelbewust online benaderd, met een seksuele bedoeling. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het proberen bekomen van een afspraakje met de minderjarige om het te misbruiken, om het proberen verkrijgen van seksueel getint beeldmateriaal, of om seksueel getinte gesprekken te kunnen voeren. Of de groomer uiteindelijk in zijn opzet is geslaagd of niet, is niet relevant, noch voor de behandeling van het dossier door Child Focus, noch voor de gerechtelijke instanties gezien het proces zélf van grooming sinds 2014 een strafbaar feit oplevert. De meeste slachtoffers zijn jonger dan 15 jaar. In 75 % van de gevallen betrof het een vrouwelijk slachtoffer. In 77% van de gevallen is het één van de ouders die belt, meestal uit bezorgdheid nadat bijvoorbeeld seksueel getinte gesprekken ontdekt werden op de computer.

Sexting in stijgende lijn

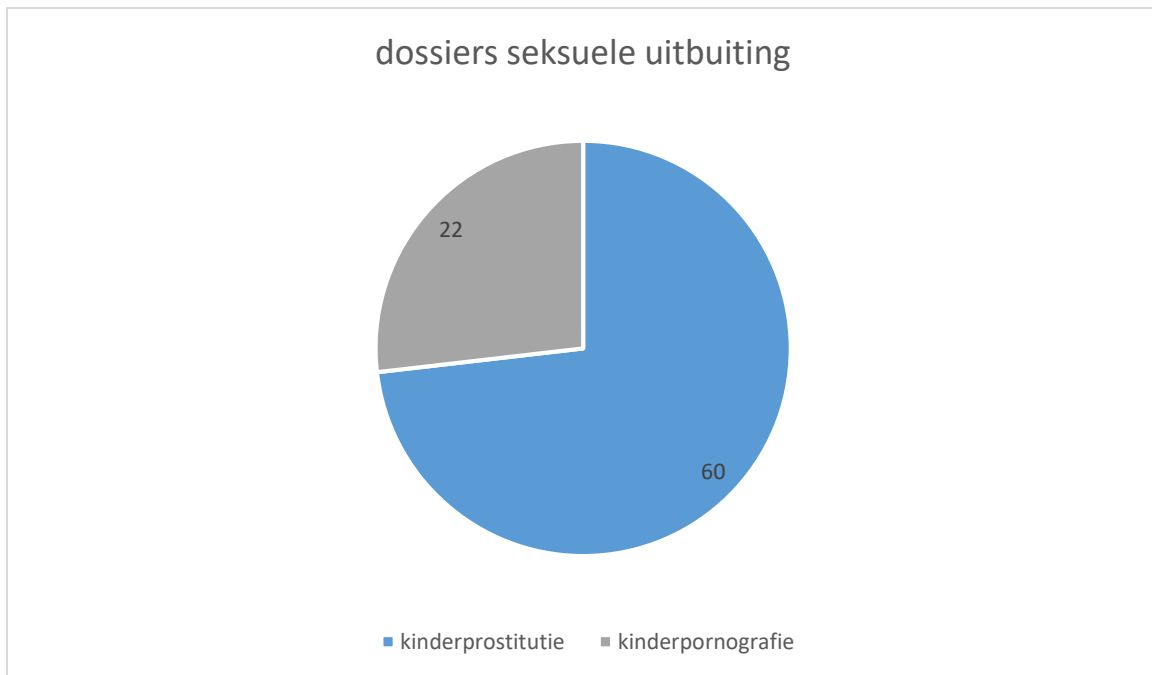
Het woord 'sexting' is een samenvoeging van de Engelse woorden 'sex' en 'texting', of 'seks' en 'sms'. Dit wil zeggen dat jongeren naaktfoto's of opwindende foto's van zichzelf sturen naar iemand anders. Dit kan via sms, e-mail, webcam of andere communicatiemiddelen. Op zich hoeft dit niet echt een probleem te zijn, zolang de jongere dit doet uit vrije wil. Child Focus kreeg in 2016 128 vragen binnen over sexting, wat een verdubbeling t.o.v. 2015 inhoudt toen er 62 dossiers werden geopend. Slecht in 2 gevallen oordeelde de gespecialiseerde consultant van Child Focus dat het ging over niet-problematische sexting en ging het eerder over een vraag om informatie.

Opmerkelijk is dat het ook in dergelijke gevallen vaak de ouders zijn die contact opnemen (42%), en dat het slechts in 13% van de gevallen de jongere zelf is die ons contacteert. In 69 sexting-dossiers, was het betrokken sociaal medium Facebook. Dankzij onze bevoorrechte contacten met deze sociale netwerksite, maar ook met Twitter en Ask.fm., kunnen we snel heel tussenkomen in hinderlijke situaties op het internet. Zo kunnen we in ernstige gevallen bijvoorbeeld vrij snel contact opnemen. Ook in 2016 hebben we hier meerdere malen een beroep op gedaan. Aangezien het aanbod in sociale media groeit, is de link met de industrie steeds belangrijker.

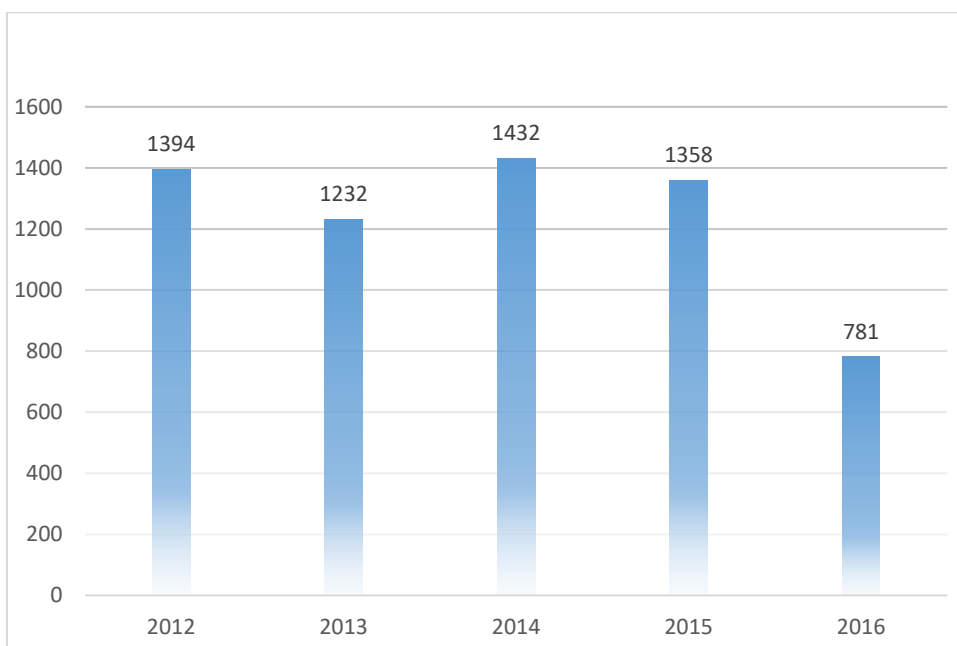
Sextortion: een riskante praktijk die blijft toenemen

Child Focus werd in 2015 geconfronteerd met een nieuw fenomeen: sextortion. Bij sextortion worden jongeren gechanteerd met naaktfotos of filmpjes die ze van zichzelf hebben genomen, meestal door criminele bendes uit het buitenland. Zonder er zelf goed bij stil te staan wordt de verkeerde persoon in vertrouwen genomen en naaktfoto's of filmpjes uitgewisseld, waarna de afpersers hun ware aard laten zien en geld eisen van hun slachtoffers. Anders dreigen ze de beelden door te sturen naar vrienden of familie. In 2016 kreeg Child Focus 41 meldingen over sextortion binnen, in 2015 waren dat er slechts 17. Zoals vorig jaar zijn het meestal tienerjongens tussen de 15 en 17 die hier het slachtoffer van worden. Child Focus staat de jongere of de ouders bij het zoeken naar een oplossing, begeleidt hen in de contacten met de politie, en geeft advies over hoe de online veiligheid van jongeren te verhogen.

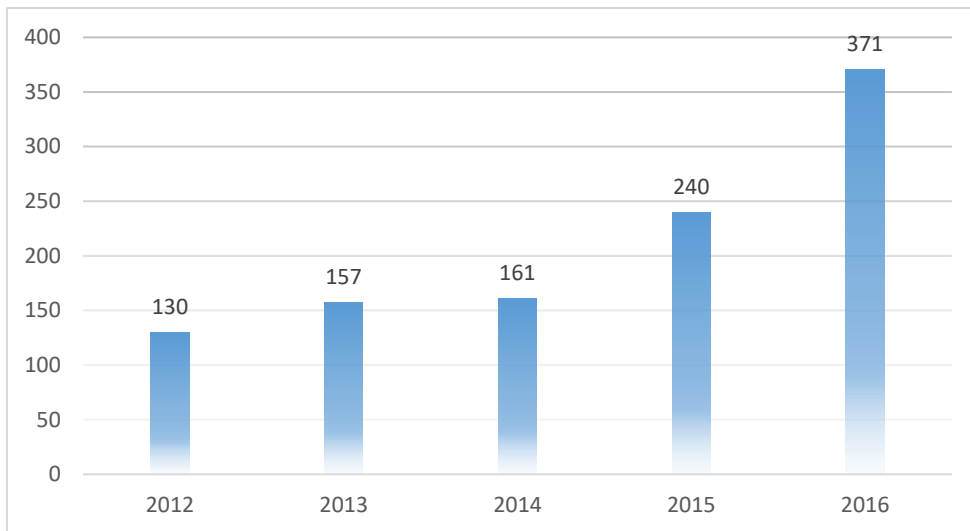
[Algemene informatie »](#)



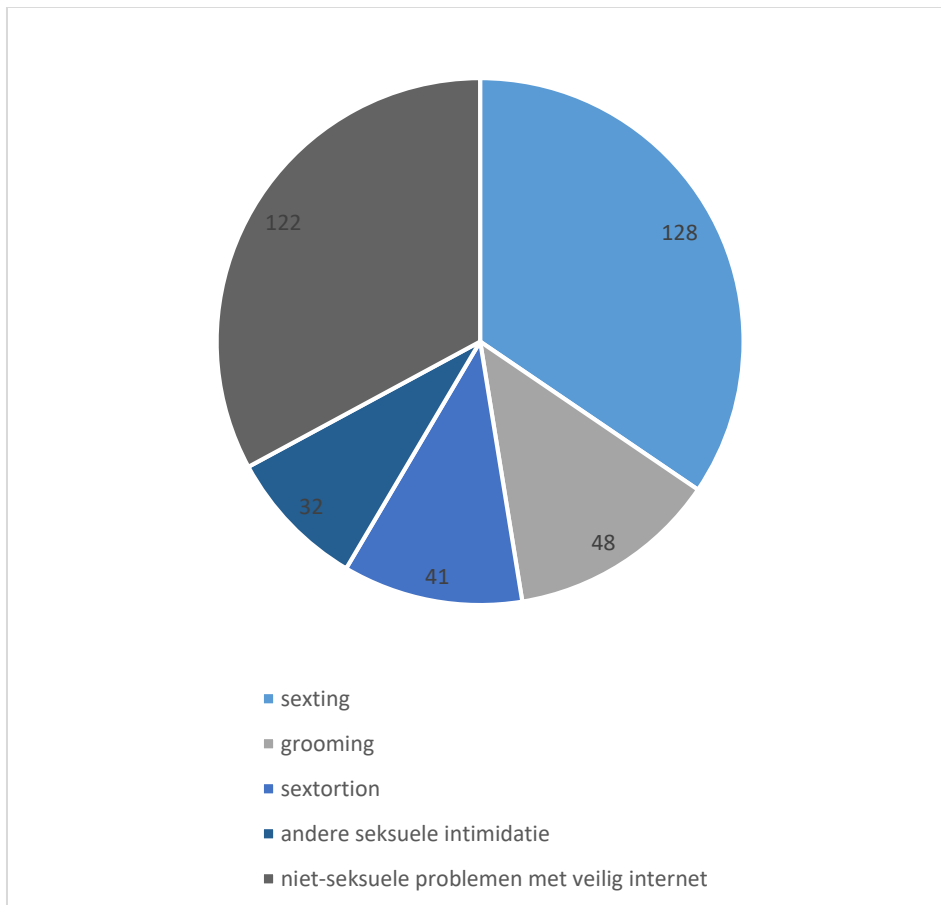
TOTAAL : 82



Evolutie van het aantal meldingen via www.stopchildporno.be



Evolutie van het aantal “e-safety” –dossiers (via de hulplijn voor een veilig internet)



« e-safety » -dossiers (via de hulplijn voor een veilig internet)

TOTAAL: 371

[Algemene informatie »](#)